

Erziehungsdirektion
des Kantons Bern

Amt für Kindergarten,
Volksschule und Beratung

Direction de
l'instruction publique du
canton de Berne

Office de l'enseignement
préscolaire et obligatoire, du
conseil et de l'orientation

Bern Kantonunda İlköğretim Okulu

VELİLER İÇİN BİLGİLER
Kantonumuzun Fransızca konuşulan
bölgesi için geçerlidir

Informations pour les parents de la partie francophone du canton

Turc

Kanton Eğitim Müdüründen Selamlama Mesajı

Değerli Veliler;

Anaokulunun da dahil olduğu ilköğretim okulu, öğrenmeye başladığı ilk yılları geçiren her çocuk için hayatının en önemli deneyimlerini kazanacağı dönemlerdir. Bu yaşa gelen çocuklar, sınıf arkadaşları ile beraberliğin ve birlik duygusunun büyük rol oynayacağı bir maceraya yelken açarlar.

Çocuğun iyiliği ve kendini mutlu hissetmesi, öğretmenlerle olan ilişkisi ve anne-babanın okula güveniyor olması benim için her zaman ön plandadır. Okul ile veliler arasında geleceğe odaklı, sağlam ve dayanıklı bir birlikteliğin elde edilmesi, çocukların başarılı bir okul hayatının temelini oluşturmaktadır. Bunun sağlanabilmesi için okulların ve velilerin el ele çalışmalarını özellikle temenni ediyorum.

Eğitim alanında verilen çabaların hedefine ulaşmasına çok büyük katkılarda bulunabilecek olan siz velileri, çocuklarınıza okul hayatında özen ve şefkatle destek olmaya yürekten davet ediyorum. Bu amaç doğrultusunda ve okul sistemimizi daha iyi tanımanız için, konuya ilişkin en önemli bilgilerin bir araya getirildiği bu broşürü siz velilere sunuyoruz.

Broşürde;

- İlköğretim okulunun yapısı nasıldır?
- Biz velilerden neler bekleniyor?
- Çocuğumun okulda mutlu olması ve öğrenme sürecinde başarılı olması için neler yapabilirim?

gibi sorulara cevaplar ve buna benzer konularda ayrıntılı bilgiler bulacaksınız.

Broşürde cevap alamadığınız noktalar olursa, her zaman başvurabileceğiniz anaokulu eğitimcileri ve okul öğretmenleri ya da Okul Müdürlüğü size memnuniyetle yardımcı olacaktır. Ayrıca, Eğitim Müdürlüğümüzün (www.ers.be.ch), bağlı bulunduğunuz belediyenin ve çocuğunuzun gittiği okulun web sitelerine göz atmanızda fayda vardır.

Broşürümüzün size yardımcı olması umuduyla, çocuğunuza anaokulunda ve ilköğretimin diğer dönemlerinde başarılar ve size ailece mutluluklar dileriz.

Bernhard Pulver
Bern Kantonu Eğitim Müdürü

Bernhard Pulver
Kanton Eğitim Müdürü

İçindekiler

1	Özet şeklinde en önemli konular	3
	Genel bir bakış.....	3
	Öğretim yılı ve okul tatilleri.....	3
	Haftalık ders programı.....	3
	Gündüz okulu.....	4
	Ev ödevleri.....	4
	Durum değerlendirmesi.....	4
	Devamsızlık ve okuldan izinli olma.....	4
	Tamamlayıcı eğitim ve rekreasyon kursları.....	5
	Sağlık.....	5
2	İlköğretim okulu	6
	Hedefler ve organizasyon.....	6
	Anaokulu.....	6
	İlkokul kademesi (3.-8. arası sınıflar).....	6
	İlkokul kademesinden ortaokul kademesine geçiş süreci.....	7
	Ortaokul kademesi (9.-11. arası sınıflar).....	7
	Kantonumuza yeni taşınan çocuklar ve gençler.....	8
3	İlköğretim okulundan sonra	9
	Eğitim olanakları.....	9
	Pratik-teorik mesleki eğitim.....	9
	Ağırlıklı ileri ortaöğretim okulları.....	9
	Ara çözümler.....	9
	Ek bilgiler.....	10
4	Veliler ve ilköğretim okulu el ele	10
	İşbirliği.....	10
	Bilgi alışverişi.....	10
	Tercüman desteği.....	11
	Önemli kararlar.....	11
	Katılım ve katkılar.....	11
5	İlköğretim okulunda yaşanan ciddi sorunlar	12
	Ciddi sorunlarda uygulanacak prosedür.....	12
	Disiplin ihlallerinde yapılan işlemler.....	12
6	Çocuk yetiştirme konusunda yaşanan ciddi sorunlar	13
	Uzmanların danışmanlık hizmeti.....	13
7	Çocuğunuzun okul başarısına katkıda bulunun	14
	Çocuğunuza ve eğitimine ilgi gösterin.....	14
	Çocuğunuzu motive ederek destekleyin.....	14
	Çocuğunuzun dil becerilerini teşvik edin ve daha fazla deneyim kazanmasını sağlayın.....	14
	Çocuğunuzu yeni medya ortamlarını doğru kullanmaya yönlendirin.....	14
8	Sözlükçe	16

Not

Bern Kantonu, Almanca ve Fransızca olmak üzere iki dil bölgesine ayrılmıştır. Bu broşürde yer alan bilgiler, kantonumuzun Fransızca konuşulan bölgesi için geçerlidir. Broşürde geçen önemli Fransızca kavramlar, Türkçesinin hemen altında yeşil renkte yazılmıştır.

1 Özet şeklinde en önemli konular

Genel bir bakış

Généralités

- Zorunlu eğitim süresi standart olarak 11 yıldır. Anaokuluna kaydolduklarında çocuklar dört yaşındadırlar. Zorunlu eğitim süresi tamamlandıktan sonra başlayıp 2-4 yıl arası süren mesleki yönlendirme döneminde de gençler ya doğrudan mesleki eğitim görür ya da ağırlıklı bir ileri ortaöğretim okulunda (Mittelschule) öğrenimlerine devam ederler.

	İleri ortaöğretim <i>Degré secondaire II</i> Mesleki eğitim ya da ağırlıklı ileri ortaöğretim okulunda öğrenim	2-4 yıl arası
İlköğretim okulu <i>Ecole obligatoire</i>	Ortaokul kademesi (9.-11. arası sınıflar) <i>Degré secondaire I</i> Zorunlu eğitimin bir parçası olan ortaokul kademesi - Öğrencilerin ilkokul kademesinde göstermiş oldukları başarı ve performans düzeylerine göre yerleştirildikleri 3 ayrı sınıf çeşidi vardır - Meslek seçimine hazırlık dönemi	3 yıl
	İlkokul kademesi (3.-8. arası sınıflar) <i>Degré primaire</i> Zorunlu eğitimin bir parçası olan ilkokul kademesi - Çocuklar 8. sınıfta iken ortaokul kademesine geçiş süreci gerçekleşir. Bu geçiş kapsamında öğrenciler, ilkokul kademesinde göstermiş oldukları başarı ve performans düzeylerine göre, farklı zorluk derecelerine sahip ortaokul kademesi sınıflarına yerleştirilir.	6 yıl
	Anaokulu (1.-2. arası sınıflar) <i>Ecole enfantine</i> Zorunlu eğitimin bir parçası olan anaokuluna 4 yaşında kaydolunur	2 yıl

- Her çocuk, oturduğu şehir veya köyde ücretsiz olmak üzere anaokulunda ve ilköğretim okulunda eğitim görme hakkına sahiptir. Gerekli ders materyalleri ve okul malzemeleri öğrencilere yerel belediye tarafından ücretsiz olarak verilir.
- Erkekler ve kızlar genel olarak aynı sınıflarda eğitim görürler. Belirlenen eğitim hedefleri de her iki cinsiyet için aynıdır.
- Devlet ilköğretim okullarında din ayrımı gözetilmez. Kendilerine genel kültür bilgisi kazandırmak ve farklı dünya görüşüne sahip veya başka dinlere inanan bireylere saygılı olmaya alıştırmak amacıyla öğrenciler ilgili derslerde çeşitli dinler konusunda da yetiştirilir. İsviçre bir Hıristiyan ülke olduğundan, Noel gibi

- Hıristiyan bayramlarına ilişkin adet ve gelenekler de derslerde doğal olarak gündeme getirilir. Diğer yandan, anaokulu öğretmenleri ve okul öğretmenleri her zaman din özgürlüğü ilkesine uyacak ve elbette öğrencilerin ve anne-babalarının dinine de daima saygı göstereceklerdir.
- Devlet ilköğretim okullarının yanı sıra özel okullar da vardır. Veliler için ücretli olan bu okulların açılarak faaliyet gösterebilmesi için, Kanton Eğitim Müdürlüğünden bir özel okul işletme ruhsatı alınması zorunludur.
- Bedensel veya zihinsel engelli çocuklar, mümkün olduğu kadarıyla ilköğretim okuluna, mümkün olmadığında ise kendi ihtiyaçlarına uygun olan bir özel eğitim okuluna yerleştirilir. Engelli öğrencilere (dört yaş altındaki çocuklar da dahil olmak üzere) sunulan özel eğitim ve teşvik hizmetleri hakkında bilgi edinmek istiyorsanız, oturduğunuz bölgeden sorumlu olan Kanton Eğitim Danışmanlık Bürosuna (kantonale Erziehungsberatungsstelle) başvurabilirsiniz: www.erz.be.ch/spe

Öğretim yılı ve okul tatilleri

Année scolaire et vacances

Öğretim yılı, Ağustos ayının ortasında başlayıp Temmuz ayı başlarında sona erer. Öğretim yılı içerisinde toplam 38 veya 39 ders haftası yer alır. Okul tatilleri ise öğretim yılının değişik tarih ve dönemlerindedir.

Sonbahar tatili: Eylül/Ekim'de 2 hafta

Kış tatili: Aralık/Ocak'ta 2 hafta

Spor tatili: 1 hafta

İlkbahar tatili: Nisan ayında 2 hafta

Yaz tatili: Temmuz/Ağustos'ta 6 hafta

Yıllık okul tatillerinin başlangıç ve bitiş tarihlerini gösteren listeyi, bağlı bulunduğunuz yerel belediyeden alabilirsiniz.

Haftalık ders programı

Stundenplan / Horaires

Haftalık ders programı Pazartesi'den Cumaya kadardır. Her ders saati 45 dakika sürer. Sabah dersleri, tüm sınıflarda aynı anda başlayıp aynı anda bitmek (yani blok halinde olmak) üzere en az dört saattir. Öğleden sonraki dersler ise, ders saatlerinin sayısı bakımından (iki ya da dört saat olmak üzere) değişebilir ve öğrencinin bulunduğu sınıfa göre haftada birden dört güne kadar tatildir. Anaokulunda ve ilkokul kademesindeki öğrencilere Çarşamba günü öğleden sonra ders yoktur. Çocuğunuzun bir sonraki

öğretim yılına ait haftalık ders programı her yıl sınıf öğretmeni tarafından verilir.

Çocuğunuzun haftalık ders programında yer alan tüm derslere katılmasını sağlamak siz velilerin sorumluluğundadır. Gerek ders saatleri dışındaki süreler boyunca gerekse de okula gidiş-geliş yolunda çocuğunuzdan sorumlu olan siz velilersiniz.

Bu konuda, "Devamsızlık ve okuldan izinli olma" (bu sayfanın alt bölümünde) ve "Veliler ve ilköğretim okulu el ele" (sayfa 10) başlıklı bölümleri de okumanızı tavsiye ederiz.

Gündüz okulu

Ecole à journée continue

Sabah dersleri başlamadan önce, öğle paydosunda ya da günlük derslerin bitiminden sonra **çocuk bakım hizmetine** ihtiyaç duyulan çocuklar için, yeterli talep olması şartıyla, yerel belediye tarafından bir gündüz okulu oluşturulur. Bu eğitim hizmeti genellikle ilköğretim okulunun binasında özel olarak ayrılan odalarda verilir.

Gündüz okulunun üç ayrı hizmet şekli vardır:

- Sabahleyin okul başlamadan önce sabah bakım hizmeti
- Yemekli öğle bakım hizmeti
- Günlük derslerin bitişinden sonra veya derslerin zaten tatil olduğu öğleden sonralarında verilen bakım hizmeti

Öğle bakım hizmetine ve öğleden sonra bakım hizmetine daima ev ödevi yardımı da dahildir. Veliler bu çeşitli gündüz okulu hizmetleri arasından ihtiyaç duyduklarını seçebilirler. Gündüz okulu hizmetleri ücretlidir. Talep edilecek ücretin yüksekliği ise ailenin gelir durumuna, varlıklı olup olmadığına ve aile fertlerinin sayısına bağlıdır.

Gündüz okulu hakkında daha fazla bilgi için www.ers.be.ch/ecole-journee-continue sitesini inceleyiniz veya çocuğunuzun sınıf öğretmenine ya da Okul Müdürlüğüne başvurunuz.

Aile dışı çocuk bakımı alanında sunulan diğer hizmetler (çocuk yuvaları, gündüz velileri vs.) hakkında detaylı bilgiler için bkz.:

www.gef.be.ch > Famille

Ev ödevleri

Devoirs à la maison

Ev ödevlerinin genel amacı, öğrencinin ders saatlerinde işlenmiş olan konuları ve ders içeriklerini kendi çalışmalarıyla bütünleyip pekiştirmesini sağlamaktır. Çocuğunuzun evde çalıştığı yerin (örneğin çalışma masasının) sakın bir yerde olmasını sağlayınız ve ev ödevlerini muntazam şekilde yapıp bitirmesine dikkat ediniz.

Ev ödevlerinin zorluk derecesi, öğrencinin ödevleri anne-babasının yardımına ihtiyaç duymadan becerebileceği bir seviyede olmalıdır. Çocuğunuzun ev ödevlerini tek başına başaramadığını fark ederseniz lütfen en kısa zamanda ilgili öğretmenle görüşünüz.

Durum değerlendirmesi

Evaluation

Sınıf öğretmeni ile tüm sınıflardaki çocukların velileri arasında en az yılda bir kez olmak üzere bir **görüşme** yapılır. Bu görüşmede, çocuğunuzun bilgi seviyesinde ve öğrenim kapasitesinde kaydettiği ilerlemeler, çalışma tarzı ve sosyal davranışı üzerinde konuşulur.

3.-8. arası sınıflardaki çocuklara öğretim yılı sonunda yazılı bir **durum değerlendirme raporu** verilir. Bu raporda, öğrencinin çeşitli derslerdeki öğrenim hedeflerine hangi ölçüde ulaştığı açıklanır. 5. sınıftan itibaren ise öğrencinin göstermiş olduğu performans, durum değerlendirme raporunda ayrıca notlarla da derecelendirilir. 9.-11. arası sınıflardaki öğrenciler durum değerlendirme raporunu her yarıyıl sonunda alır. Raporda, öğrencinin sergilediği çalışma ve öğrenme tarzının değerlendirilmesine de yer verilir.

Notlar 1'den 6'ya kadardır (6 = pekiyi; 4'ten aşağı = öğrenci öğrenim hedeflerine ulaşamadı). Yarım notların verilmesi de mümkündür (örneğin 5,5 veya 4,5).

Durum değerlendirmesi konusunda çeşitli dillerde hazırlanmış detaylı bilgiler için bkz.:

www.ers.be.ch/evaluation

Devamsızlık ve okuldan izinli olma

Absences et dispenses

- Veliler, çocuklarını haftalık ders programına uygun olarak anaokuluna/okula göndermek zorundadırlar. Çocuklarını bile bile okula göndermeyen veliler hakkında suç duyurusu işlemine başvurularak para cezası uygulanabilir.
- Veliler, çocuklarının devamsızlığı halinde sebebini ilgili öğretmenlere bildirmekle yükümlüdürler. Başka bir deyişle: Çocuğunuzun **okula gidemeyeceğinin** önceden belli olduğu durumlarda, ilgili öğretmene devamsızlık tarihinden önce haber verilmelidir. Diğer yandan, devamsızlığın önceden bilinemediği durumlarda da, olumsuzluklarla karşı karşıya kalmamak için

öğretmenle en kısa zamanda irtibata geçilmelidir.

- Mazeretli (izinli) sayılacak devamsızlık halleri için tipik örnekler şunlardır: çocuğun hastalanması veya kaza geçirmesi, aile içinde hastalık veya ölüm olayları, ailenin başka bir adrese taşınıyor olması, doktor/diş hekimi randevusu vs.
- Çocuğunuzun mazeretli ya da mazeretsiz devamsızlıklar nedeniyle katılmadığı ders saatlerinin toplam sayısı durum değerlendirme raporuna yansıtılır.
- Çocuğunuzun başka nedenlerle okuldan izinli olması yönündeki taleplerin kabul edilebilmesi için, gerekçeli (yani içinde sebeplerini de açıkladığınız) bir dilekçenin yazılarak Okul Müdürlüğüne en geç dört hafta önceden verilmesi gerekir. Öğrencilerin okuldan izinli olabilecekleri durumlar örneğin şunlardır: en büyük dini bayramlarınız, aile içinde gerçekleşecek olan olumlu ya da olumsuz hadiseler, çocuğunuzun Anadili ve Vatan Kültürü Kursuna (LCO) ya da tanıtım-deneme amaçlı bir staja katılacak olması.
- Her anne-babanın çocuğu için **her öğretim yılı başına beş yarım gün izin hakkı** vardır. İzin hakkınız olan bu yarım günlerde çocuğunuzun herhangi bir sebep bildirmeksizin okula göndermemeye hakkınız vardır. Bu haktan yararlanmak üzere çocuğunuza yarım gün izin istemek için bunu sınıf öğretmenine en geç iki gün önceden bildiriniz.

Tamamlayıcı eğitim ve rekreasyon kursları

Offres de formation et de loisirs complémentaires

Okulda verilen zorunlu eğitim programına ek olarak çocuğunuzun **okullarca sunulan isteğe bağlı kurslardan** yararlanması da mümkündür. Çocuğunuz okullarda düzenlenen müzik ve güzel sanatlar/tekstil/zanaat atölyesi programlarına ve bazı disiplinler arası kurs ve projelere katılabilir.

9.-11. öğretim yılındaki öğrenciler ise bunun dışında birtakım başka kurs programlarından da faydalanabilirler. İsteğe bağlı eğitim kursları veliler için ücretsizdir.

Anadili ve Vatan Kültürü (LCO) kursunda ise, çok dilli yetişen çocuklar ve gençler, öğrenmiş oldukları ilk dildeki (yani anne veya babalarından öğrendikleri dildeki) beceri seviyelerini geliştirerek annenin/babanın vatani hakkındaki bilgilerini genişletebilirler. Anne-babanın doğduğu ülkenin yetkili resmî makamı veya özel sektöre ait dernekler tarafından desteklenen bu kursların kısmen ücretli olduğuna dikkat çekeriz.

Konuyla ilgili ayrıntılı bilgiler ve kurs yerleri ve tarihlerini gösteren tablo şu sitede yer almaktadır:

www.erz.be.ch/lco

Çocuklara ve gençlere yönelik **spor ve rekreasyon faaliyetlerinin** çoğu, üyeleri gönüllü ve fahri çalışan

özel sektöre ait dernekler tarafından düzenlenir. Derneklerce sunulan faaliyetlere katılabilmek için genelde derneğe yıllık bir aidat ödenmesi zorunludur.

Bölgesel **müzik okulunda**, kalifiye müzik öğretmenleri her türlü enstrümanlar için müzik dersi verir. Kantonumuzda hizmet veren müzik okullarının listesi için bkz.: www.vbms.ch/ueber-uns/musikschulen/

Spor ve rekreasyon olanakları hakkında daha ayrıntılı bilgi için, bağlı bulunduğunuz yerel belediyeye de başvurabilirsiniz.

Sağlık

Santé

Anaokulunda ve daha sonra 6. ve 10. sınıfta olan çocuklar, **yerel belediyeden görevli bir okul hekimi** tarafından muayene edilir. Zorunlu olan bu ücretsiz tıbbi muayenenin amacı, çocuklarda meydana gelebilecek işitme, görme, konuşma, duruş ve hareket bozukluklarını erkenden teşhis edebilmektir. Çocuğunuzun bir uzman hekim tarafından değerlendirilmesi gereken bir rahatsızlığı veya tedaviye ihtiyacı varsa, okul hekimi size durumu bildirir ve neler yapılacağı hakkında bilgi verir.

Bunun ötesinde, **yerel belediyeden görevli bir okul diş hekimi** tarafından belli aralıklarla çocuklarda diş muayenesi de yapılır. Genel muayene gibi zorunlu ve ücretsiz olan bu diş muayenesinde çocuğun tedavi edilmesi gerektiği anlaşıldığında velilerle irtibata geçilir. Diş tedavisinin masraflarını ise veliler karşılamak zorundadır. İlköğretim okulunda çocuklara **ağız ve diş bakımı** eğitimi verilir.

Çocuğunuzda herhangi bir hastalık varsa veya düzenli olarak ilaç kullanıyorsa bu durumu lütfen sınıf öğretmenine bildiriniz.

Çocuk sağlığı konusunda çeşitli dillerde hazırlanmış ayrıntılı bilgiler için bkz.:

www.migesplus.ch > **Enfant & santé**

2 İlköğretim okulu

Hedefler ve organizasyon

Objectifs et organisation

İlköğretim okulunun amacı, çocukların yaşadıkları çevre ve toplum içinde yön bularak uyum sağlayabilmeleri için **faydalı bilgi, beceri ve görüşler edinerek kararlı ve sorumlu davranma yetkinliğini** kazanmalarını sağlamaktır. Bunun sayesinde bir yandan, bağımsız ve sorumluluk sahibi bir kişiliğe kavuşmaları, diğer yandan da zorunlu eğitim süresini doldurduktan sonra ya istedikleri mesleki eğitime girip bir meslek sahibi olmaları ya da yükseköğrenime veya meslek hayatına hazırlayan bir ortaöğretim okulunu bitirmeleri hedeflenmektedir.

Anaokulunun da dahil olduğu ilköğretim okulunun somut hedefleri, öğretim programını içeren bir **müfredatta** belirlenmiştir. Eğitimci ve öğretmenler derslerini bu müfredata göre hazırlarlar.

Yerel belediyeye bağlı anaokulları ve ilköğretim okullarının işletim ve denetim sorumluluğu, ilgili belediyenin **Okul Yönetim Komisyonuna** aittir. Kanton Eğitim Müdürlüğü adına faaliyet gösteren **Okul Denetim Görevlisi (Okul Müfettişi)** ise, kantonumuzun anaokulları ve ilköğretim okullarının denetimini yapmakla yükümlüdürler.

Yerel belediyenin sorumluluk bölgesi içinde oturan **tüm çocukların anaokuluna kaydedilmesini** sağlamak amacıyla, belediye tarafından tüm ilgili velilere vakti geldiğinde bir hatırlatma yapılır. Çocuklarının anaokulu birinci sınıfa bir yıl daha sonra girmesini isteyen veliler, bunu kayıt işlemleri sırasında yetkili makama bildirmelidirler.

Anaokulu (1.-2. arası sınıflar)

Ecole enfantine

“Oynayarak öğrenme” ve “öğrenerek oynama” prensiplerinin uygulandığı anaokulunda çocuklar kendi kişilik, düşünce ve duygularını algılamayı, düşüncelerini dile getirmeyi ve grup içinde karşılıklı olarak uyum sağlamayı öğrenerek sosyal ilişkiler konusunda deneyim kazanırlar. Anaokulunda çocuklar bütün kişisel gelişimlerinde teşvik edilir ve aynı zamanda okul hayatına hazır hale getirilir.

Anaokulu eğitimcileri her çocuğun gelişimini bizzat takip ederek destekler ve kaydedilen ilerlemeleri çocuğun anne-babası ile görüşür.

Özel teşvike ve desteğe ihtiyaç duyan çocuklar ise (örneğin dil veya hareket gelişimi konusunda) destek olarak çağrılan uzmanların hizmetinden yararlandırılır.

Anaokulunun süresi standart olarak iki yıldır. Ancak, çocuğun gelişimi bakımından gerekli görüldüğü hallerde, **ilkokul kademesine geçiş** işlemlerinin bir yıl ertelenmesi veya öğrencinin anaokulunun ilk sınıfında göreceği ders konularının iki yıllık bir süreye yayılması mümkündür.

Çocuğun gelişim ve bilgi durumunu değerlendirmek için yılda bir kez durum değerlendirmesi yapılır.

Çocuğun anaokulundan ilkökul kademesine geçişi, çocuğun okul öğreniminin geleceği için belirleyici bir karardır. Bu karar, anaokulu eğitimcilerinin bu konudaki başvurusu üzerine Okul Müdürlüğü tarafından verilir.

Anaokuluna girdiklerinde bölge halkının konuştuğu dili, çok dilli yetiştiriyor olmalarına rağmen pek anlamayıp konuşamayan çocuklara özel olarak destek verilir. **Çocuğunuzun iyi Fransızca bilmesi, ilerideki okul başarısı için çok büyük öneme sahiptir.** Dolayısıyla, çocuğunuzun dil sorunu yaşamaması için, daha anaokulunda başlamadan önce başka çocuklarla oynayarak Fransızca'yı erkenden öğrenmesine özen gösteriniz. Annelerin ya da babaların grup halinde çocuklara baktıkları ve çocuk yetiştirme ve okul gibi konularda bilgi alışverişinde buldukları yardımlaşma grupları, çocukların buluştuğu oyun grupları ya da çocuk yuvaları gibi hizmet ve kuruluşlar hakkında bilgiye ihtiyaç duyuyorsanız, bulunduğunuz yerel belediyeye başvurup, **bölgemizde iki yaş ve üzeri çocuklar için hangi oyun imkânları ve çocuk bakım hizmetlerinin sunulduğunu** sorunuz.

Bu konuda ayrıca “Çocuğunuzun okul başarısına katkıda bulunun” başlıklı bölümü okumanızda da fayda vardır (sayfa 14).

Bazı belediyelerde, anaokulunda ve ilkökul birinci ve ikinci sınıfta okuyan çocuklar, tamamen veya kısmen hep birlikte aynı sınıfa (yani çeşitli yaşlardaki çocukların birlikte oldukları bir sınıfa) yerleştirilirler (**Cycle élémentaire** veya **Basisstufe**).

İlkokul kademesi (3.-8. arası sınıflar)

Degré primaire

3.-8. arası sınıflarda öğrenciler **okuma, yazma ve matematik** alanlarında temel beceriler kazanıp pekiştirir, buldukları ortam ve çevreyi daha iyi idrak etmeye başlar ve çeşitli çalışma teknikleri ve yöntemlerine alıştırılır. İlkokul kademesinde verilen değişik derslerde çoğu zaman aynı konular işlenir. Öğrenciler, öğrenme ve çalışma sürecinde zamanla

bağımsızlaşır, sorumluluk üstlenmeyi öğrenir ve bu yeni becerilerini doğal olarak uygulamaya başlarlar.

5. sınıftan itibaren kantonumuzun Almanca konuşulan bölgesindeki öğrencilerin yetiştirildiği **ilk yabancı dil Fransızca**, Fransızca konuşulan kanton bölgesinde ise **Almandır**.

2013 yılından itibaren kantonumuzun her iki bölgesinde 7. sınıftan itibaren **İngilizce** dersi vardır.

Çocuklar 8. sınıfta iken ortaokul kademesine (**Degré secondaire**) (9.-11. arası sınıflara) **geçiş süreci** gerçekleşir (sayfa 7'ye bakınız).

Herhangi bir alanda (dil, hareket, öğrenme veya konsantrasyon gibi) öğrenme hedeflerine ulaşmada sıkıntı çeken öğrenciler, kendi kapasite ve ihtiyaçlarına uyarlanmış olan farklı öğrenme hedeflerine göre eğitilebilir veya özel desteğe ihtiyaç duyan çocukların eğitimi alanında uzmanlaşmış öğretmenler tarafından desteklenebilir.

Bu amaç doğrultusunda da çocuğun **öğrenme güçlüğü**, velilerin bu konudaki onayı alındıktan sonra okulun yetkili uzmanlık birimi tarafından incelenerek değerlendirilir. Uzmanlık birimi, çocuğun özel destek ihtiyacı bulunup bulunmadığına ve dolayısıyla kendisine **özel destek dersi** ile yardımcı olunmasının gerekli olup olmadığına karar verir.

Özel destek dersi (*l'enseignement spécialisé*), normal ders saatleri sırasında ya sınıfın içinde ya da sınıf dışı gruplarda gerçekleşir. Ayrıca, kantonumuzun yerel belediyelerinin birçoğunda, öğrenme güçlüğü olan çocukları bir **özel eğitim sınıfına** yerleştirme imkânı bulunmaktadır. Öğrenci sayısı normal sınıflardakinden daha az olan özel eğitim sınıflarına (*Classe spéciale*) ders veren görevliler, özel desteğe ihtiyaç duyan çocukların eğitimi alanında uzmanlaşmış öğretmenlerdir.

Ayrıca **üstün yetenekli öğrenciler** için de kendi özel ihtiyaçlarına uygun olan eğitim teşvik olanakları vardır. Üstük yetenekli oldukları tahmin edilen öğrencilerin eğitim teşvik programına katılabilmesi için, aynı öğrenme güçlüğü çeken çocuklarda da olduğu gibi, okulun yetkili uzmanlık birimi tarafından önceden öğrencinin kapasitesi ve öğrenim durumu ve mevcut teşvik ihtiyacının değerlendirilmesi gerekir.

İlkokul kademesinden ortaokul kademesine geçiş süreci

Passage du degré primaire au degré secondaire I

İlkokul kademesinden ortaokul kademesine **geçiş süreci** çocuğunuz 8. sınıfta iken gerçekleşir.

Ortaokul kademesindeki dersler (9.-11. öğretim yılı), üç **farklı zorluk derecesine sahip sınıf çeşitlerinde** verilir. Bu demektir ki, 9. sınıfa geçmeden önce her öğrenci, önceki not durumu ve performans düzeyine ve ileride göstereceği tahmin edilen okul başarısına bağlı olarak, farklı zorluk derecelerine sahip sınıf çeşitlerinden birine yerleştirilir. Sınıf öğretmeni, beşinci sınıftaki çocukları ve velileri geçiş süreci konusunda bilgilendirir.

Bu konuda, "Ortaokul kademesi" (bu sayfanın sağ tarafında) ve "İlköğretim okulundan sonra" (sayfa 9) başlıklı bölümleri de okuyunuz.

İlköğretim okulunda yapılan değerlendirme ve ortaokul kademesine geçiş süreci hakkında değişik dillerde hazırlanmış ayrıntılı bilgiler için bkz.:

www.erp.be.ch/beurteilung > Informations pour les parents

Ortaokul kademesi (9.-11. arası sınıflar)

Degré secondaire I

Ortaokul kademesindeki öğrenciler, önceki başarı ve performans düzeylerine göre, üç **farklı zorluk derecesine sahip aşağıdaki sınıf çeşitlerinde** yetiştirilir.

Öğrenciler ya *section générale* ("section g") ya da *section moderne* ("section m") ya da yükseköğrenime ya da meslek hayatına hazırlayıcı ortaöğretim okullarından birine hazırlayan *section préparant aux écoles de maturité* ("section p") olmak üzere üç ayrı sınıf çeşidinden birine yerleştirilirler. "Section m" ve "section p" adlı sınıf çeşitlerindeki zorluk derecesi diğerlerinden daha yüksektir. Öğrenim hedefleri ve zorluk dereceleri farklı olan bu sınıflar genelde aynı okul binasında bulunmaktadır.

İhtiyaç halinde özel destek dersi alma veya özel eğitim sınıflarına yerleştirilme imkânı ortaokul kademesinde de söz konusudur.

Ortaokul kademesindeki öğrencilerden, öğrenme ve ders çalışma sürecinde (ister tek başına ister gruplar halinde) zamanla tamamen bağımsızlaşmaları beklenmektedir. Ortaokul kademesinde, öğrencilerin genel kültür bilgisi genişletilerek pekiştirilir. Bunun yanında öğrenciler, istedikleri mesleki eğitimi seçmeye veya yükseköğrenime ya da meslek hayatına hazırlayan ortaöğretim okullarından birine geçmeye hazırlanırlar. **Meslek seçimi** (*choix professionnel*), gencin kişisel merakları, güçlü yönleri ve okul başarısına bağlı olarak gerçekleşen bir süreçtir. Okulda verilen derslerde bununla ilgili konular da ele alınarak, öğrencilere doğru ve uygun mesleği seçmeleri için destek verilir. Veliler, sınıf

öğretmeni ve Meslek Danışmanlık Bürosu ise, okul hayatının bu aşamasında elbirliğiyle çalışarak gençlere bu önemli karar sürecinde eşlik ederler.

Sınıf öğretmeni, çocuğunuzun meslek seçimi ve **mesleki eğitim yeri arama** konularında **hangi gereklilikleri** yerine getirmek zorunda olacağı ve bununla beraber siz velilerden **neler beklendiği** hakkında erkenden bilgi verecektir.

Bu bağlamda, “İlköğretim okulundan sonra” (bu sayfanın alt bölümünde) ve “Durum değerlendirmesi” (sayfa 4) başlıklı bölümlere de göz atmakta fayda olacaktır.

Kantonumuza yeni taşınan çocuklar ve gençler

Nouveaux arrivants

Çocuğunuzun anaokuluna ve okula gönderilmesi ile ilgili bilgiler yerel belediyeden istenebilir. Arzu ederseniz, çocuğunuzun kayıt işlemlerini yaptırmak üzere doğrudan ilgili Okul Müdürlüğüne de başvurabilirsiniz. Çocuğunuz İsviçre’ye gelip burada ikamet etmeye başladığı andan itibaren, en azından birkaç ay İsviçre’de kalacağı belli ise çocuğunuzu hemen okula yazdırmanız gerekir. Kantonumuza yeni taşınmış çocukların ilköğretim okuluna alınmaları, öğretim yılının herhangi bir tarihinde mümkündür.

Kantonumuza yeni gelmiş çocukların taşınmadan önceki okullarının öğretmenleri ve velileri ile ilk önce bazı görüşmeler yapılır. Bu görüşmelerde, çocuğun öğrenci dosyasındaki durum değerlendirmesi gibi önemli bilgiler esas alınır. Bunun ardından da, öğrenciler o anki yaşları ve daha önce tamamlamış oldukları öğretim yılları dikkate alınarak ilgili sınıfa yerleştirilir (şayet çocuk ortaokul kademesine girecekse, önceki başarı ve performans düzeyine göre farklı zorluk dereceli sınıf çeşitlerinden birine yerleştirilir). Kantona yeni gelen öğrencilerin bu aşamada ilgili sınıflara yerleştirilmesi sadece geçici bir yöntemdir.

6. veya üzeri bir sınıfa yerleştirilecek çocuklarda, başka bir ülkeden geliyor olmaları nedeniyle genel ders dilini bilmedikleri takdirde, gerek bu dili öğrenebilmeleri gerekse de ders açıklarını kapatabilmeleri için, yurt dışında tamamlamış oldukları öğretim yılını girecekleri okulda tekrarlamaları çok faydalı olabilir.

Okulda geçerli olan ders dilini hiç konuşamayan veya çok az anlayan öğrenciler, bu tür durumlarda uygulanan bir ek destek programı kapsamında İkinci Dil Fransızca [**français langue seconde (fls)**] kursundan faydalanırlar. Normal derslere ek olarak verilen bu dil kursu ücretsiz olup haftalık ders saatleri sırasında sınıf içinde ya da dışında verilir.

Şehir belediyelerine bağlı okullarda ise, ders dilini bilmeyen çocuklar, okula başladıkları andan itibaren on hafta süreli bir yoğun dil eğitimine katılır ve okulda geçerli ders dilini bu şekilde öğrenirler.

Başka bir ülkeden gelip İsviçre’ye yerleşen çocukların spor kulüpleri, gündüz okulu ve Anadili ve Vatan Kültürü kursu (**LCO**) gibi hizmet ve programlardan yararlanmaları, **yabancı dili daha çabuk öğrenmelerine, yeni ortama en kısa zamanda ayak uydurabilmelerine** ve ülkemizdeki sosyal yaşama daha çabuk uyum sağlayabilmelerine katkıda bulunabilir.

Bu konuda, “İlköğretim okulundan sonra” başlıklı bölüme (bu sayfanın alt bölümünde) de göz atmanızı tavsiye ederiz.

3 İlköğretim okulundan sonra

Eğitim olanakları

Possibilité de formation

Çocuğunuz belirli bir meslekte çalışmaya başlayınca veya yükseköğrenime ya da meslek hayatına hazırlayan ortaöğretim okullarından birine girinceye kadar geçecek olan süreçler beklediğinizden çok farklı olabilir. Sizin yetiştirdiğiniz ülkenin eğitim sistemi ile İsviçre'de uygulanan eğitim sistemi arasındaki doğal farklılıklar bir yana, sadece İsviçre içinde dahi, burada okumuş olan yetişkinleri bile çok şaşırtacak birtakım değişiklikler olmuştur. Günümüzde, İsviçre'de ilköğretim okulunu bitirmiş olan bir öğrencinin, doğrudan mesleki eğitime başlayabileceği 250'den fazla meslek arasından seçim yapabildiğini biliyor muydunuz?

Zorunlu ilköğretim okulundan sonra ya mesleki eğitim görmesi ya da yükseköğrenime veya meslek hayatına hazırlayan ortaöğretim okullarından birinde eğitimine devam etmesi çocuğunuzun geleceği için kilit öneme sahiptir. Çünkü, mesleki eğitim görmemiş veya yükseköğrenime ya da meslek hayatına hazırlayan bir ortaöğretim okulunu bitirmemiş öğrenciler için, daha sonra bir işe girdikleri zaman istihdam güvencesi ve memnun edici bir kazanç elde etme şansı neredeyse yoktur. Ayrıca, bu eğitimsiz gençlerin tamamlanmış mesleki eğitimde kazandıkları bilgi birikimini geliştirme imkânının sıfıra yakın, çalıştıkları firma içinde terfi etme yolunun da kapalı olduğu bilinmelidir.

Pratik-teorik mesleki eğitim

La formation professionnelle initiale (apprentissage)

Gençlerin büyük bir kısmı, zorunlu ilköğretim okulunu bitirdikten sonra pratik-teorik mesleki eğitim görmektedir. Bu eğitim kapsamında, iki ile dört yıl arası bir süre boyunca **bir işletmede pratik eğitim** görür ve aynı zamanda haftanın iki veya üç günü, edinecekleri meslek hakkında spesifik bilgiler kazanmak ve sahip oldukları genel kültür bilgisini geliştirmek üzere bir meslek okuluna (*école professionnelle*) giderler. Mesleki eğitim görecektir olan öğrenci/çırak, eğitimi verecek işletme ve teorik eğitimi sağlayacak olan meslek okulu arasında üç taraflı bir **eğitim sözleşmesi** imzalanır. Bazı mesleklerde, ticaret ortaöğretim okulu [*les écoles supérieures de commerce (ESC)*] ve öğretim atölyeleri [*les écoles de métiers*] olmak üzere sadece okul ortamında (yani herhangi bir pratik eğitim programı içermeyen) mesleki eğitim almak da mümkündür.

Bir işletmede ve aynı zamanda meslek okulunda eğitim görmüş olan gençler, pratik ve teorik eğitimin son derece etkili kombinasyonu sayesinde iş piyasasında mükemmel kariyer fırsatlarına sahiptirler. Pratik-teorik mesleki eğitim ek olarak gençlere, mesleki niteliklerini birtakım ek eğitimlerle diledikleri gibi geliştirme imkânı sunar.

Pratik-teorik mesleki eğitim sırasında veya sonrasında vasatın üstünde başarı gösteren öğrenciler için, meslek olgunluk diplomasını (*maturité professionnelle*) alarak İsviçre'nin uygulamalı bilimler üniversitelerinden birinde (*école spécialisée HES*) okuma hakkını kazanma imkânı vardır.

Pratik-teorik mesleki eğitim hakkında daha fazla bilgi için bkz.: www.erz.be.ch/formation-professionnelle

Ağırlıklı ileri ortaöğretim okulları

Les écoles moyennes

Spesifik ortaöğretim okulunun [*école de culture générale (ECG)*] amacı, öğrencileri üç yıl süreli bir öğrenim ile, Sağlık / Sosyal İşler alanında görecektikleri mesleki eğitime hazırlamaktır.

Ders çalışmaya büyük hevesi olan olağanüstü başarılı öğrencilerin seçebileceği yol ise **lisedir** (*gymnase*). Lise öğrenimi, 12. öğretim yılında başlayıp üç yıl sürer. Lisede öğrencilere çeşitli bilim dallarına odaklı yoğun ve geniş bir genel kültür bilgisi kazandırılır. Lise diplomasını (*maturité*) alan öğrenci, herhangi bir giriş sınavına katılmaksızın üniversitede ya da İsviçre Konfederasyonu'na bağlı devlet teknik yükseköğretim kurumlarından birinde okuma hakkını kazanmış olur. Lise diploması alındıktan sonra ayrıca, uygulamalı bilimler üniversitesinde okuyabilmek için gereken bir yıllık stajı tamamlayarak uygulamalı bilimler üniversitesinde yükseköğrenim görmek mümkündür.

İsviçre'nin başka bir kantonundan veya yurt dışından **yeni gelmiş olan lise öğrencilerinin**, lise öğrenimlerini Bern Kantonunda devam ettirme konusunda şu sitede bulunan bilgi kılavuzunu okumasında fayda vardır:

www.erz.be.ch/admission-gymnase

Spesifik ortaöğretim okuluna ve liseye ilişkin detaylı bilgiler için bkz.:

www.erz.be.ch/ecoles-moyennes

Ara çözümler

Solutions transitoires

Çocuğunuzun okulda kazanmış olduğu bilgi seviyesinin veya ders dilini anlayıp konuşma yeteneğinin, istediği mesleki eğitime başlamak için 11. öğretim yılı sonunda yeterli olmadığı anlaşıldığında, **mesleğe hazırlık sınıfı olan 12. öğretim yılından** yararlanması mümkündür. Bu eğitim basamağı, **kantonumuza yeni gelmiş olup** ders dilini hiç konuşamayan veya çok az anlayan 16-18 yaş arası öğrenciler için de öngörülmüştür. Daha ayrıntılı bilgiler için bkz.: www.erz.be.ch/app

Bu ve başka ara çözümler konusunda daha detaylı bilgi almak için çocuğunuzun sınıf öğretmenine veya bölgesel Meslek Bilgi Merkezine (*CIP*) danışabilirsiniz.

Ek bilgiler

Plus d'informations

Yukarıda açıklanan ilköğretim okulu sonrası eğitim programları dışında başka hizmet ve programlar da sunulmaktadır.

Meslek seçimi ve bölgesel Meslek Bilgi Merkezlerinin (*centres OP*) adres ve irtibat bilgileri için bkz.: www.erz.be.ch/orientation-professionnelle

Meslek seçimi hakkında çeşitli dillerde hazırlanmış bilgiler için bkz.: www.berufsberatung.ch/dyn/8225.aspx

İlköğretim okulu sonrası eğitim olanaklarını gösteren şekil:

www.erz.be.ch/formation-professionnelle

4 Veliler ve ilköğretim okulu el ele

İşbirliği

Collaboration

İsviçre yasalarında, velilerin ve ilköğretim okullarının çocukların eğitimini el ele sağlamaları öngörülmüştür. Birliktelik ve karşılıklı katkılarla gerçekleşmesi hedeflenen bu işbirliğinin temeli, hep birlikte çocukların yararını gözetmek ve okulda başarılı olmalarını güvence altına almaktır.

Bilgi alışverişi

Information mutuelle

Veliler, planlanan her türlü önemli faaliyet ve projeler (okul etkinlikleri, okul gezileri vb.) hakkında ve öğrencileri ilgilendiren okul düzenlemeleri (öğrencinin belirli bir okula/sınıfa yerleştirilmesi, ders saatleri vs.) konusunda **ilköğretim okulu tarafından bilgilendirilirler**. Bu bilgiler velilere ya yazılı olarak gönderilir ya da **veliler toplantısı** veya **açık kapı günü** gibi bilgilendirme programları kapsamında aktarılır. Bilgilendirme etkinliklerine mümkün olduğunca **her iki ebeveynin** katılması beklenmektedir. Siz veya eşiniz katılamayacaksanız, davetiyeyi göndermiş olan öğretmene durumu bildirmek üzere kendisiyle konuşunuz/kendisine mektup gönderiniz ve bununla birlikte kaçıracağınız bu bilgi alma fırsatını nasıl telafi edebileceğinizi de sorunuz.

Çocuğun (okuldaki) gelişmeleri ve davranışı hakkında gerek anaokulu gerekse de ilköğretim okulu tarafından velilere belli aralıklarla bilgi verilir. Bu amaçla her öğretim yılı içinde en az bir kez **veli görüşmesi** (öğrencinin velileri ile sınıf öğretmeni arasında görüşme) yapılır (bu konuda 4. sayfadaki "Durum değerlendirmesi" bölümünü de gözden geçiriniz). Bu veli görüşmesine mümkün olduğunca **her iki ebeveynin** katılması beklenir. Görüşme tarihi için sizinle randevu yapılacaktır.

Çocuğunuzun okuldaki gelişmeleri ve davranışı konusunda size yeterince bilgi verilmediğini düşünüyorsanız sınıf öğretmenine veya Okul Müdürlüğüne başvurmanızı tavsiye ederiz.

İlgili öğretmen ile önceden mutabakat sağlanması şartıyla, çocuğunuzun **derslerinden birine veya birkaçına ziyaretçi olarak katılma** imkânınız da vardır.

Çocuğunuzu gelişiminde veya konsantrasyonunda olumsuz etkileyebilecek olaylar meydana geldiğinde **durumu sınıf öğretmenine bildirmeniz** önemle tavsiye olunur.

Bu konuda (sayfa 4'te bulunan) "Devamsızlık" bölümüne de göz atınız.

Tercüman desteği

Traduction

Veliler toplantısı ve veli görüşmesi gibi etkinliklerde konuşulacak her şeyi **anlamanız, üzerinde durulmasını istediğiniz konuları dile getirebilmeniz ve soru sorabilmeniz** büyük öneme sahiptir. İsviçre'ye geldikten bu yana edinmiş olduğunuz dil bilgisi bunlar için yeterli değilse, size tercüman olarak yardımcı olacak yetişkin bir kişiyi görüşmeye gelirken yanınızda getirebilirsiniz. Özellikle veli görüşmesi için olmak üzere okul yetkilileri tarafından da bir tercüman görevlendirilebilir. Okulun bu görüşmelere çağıracağı tercümanlar tarafsız ve bu alanda spesifik bir eğitim almış olan kişilerdir ve elbette sır saklama yükümlülüğüne tabidirler.

Önemli kararlar

Décisions importantes

Çocuğunuzun okul öğrenimi ile ilgili tüm önemli kararlar (yani anaokulundan ilköğretim kademesine geçiş, ilköğretim kademesinden ortaokul kademesine geçiş, sınıfı geçme ve özel eğitim sınıfına yerleştirilme gibi konularda alınması gereken kararlar) hem çocuğunuzla hem de sizinle görüşülür. Burada, ilgili öğretmenlerden ve Okul Müdürlüğünden gerekli bilgileri alma, dilediğiniz hususları onlara bildirme ve size verecekleri danışmanlık hizmetlerinden yararlanma hakkınız vardır. Ayrıca, çocuğunuzla ilgili bütün dosyaları inceleme hakkına da sahipsiniz. **Çocuğunuzun okul öğrenimine ilişkin karar bildirisi** Okul Müdürlüğü tarafından düzenlenir. Karar bildirisinin kesin hali ise, size yazılı olarak gönderilmek ve gerekçeli olmak (yani karar sebepleri açıklamasını içermek) zorundadır. Bu karara itiraz etmek istediğiniz takdirde Okul Denetim Görevlisine (Okul Müfettişine) itiraz dilekçesi verebilirsiniz.

Bu konuda "Durum değerlendirmesi" başlıklı bölümü de okuyunuz (sayfa 4).

Katılım ve katkılar

Participation

Okul gezilerine katılma, başka bir çocuğun velileri için bir yazıyı tercüme etme gibi ufak tefek hizmetlerle çocuğunuzun öğretmenlerine, sınıfına veya okula

yardımcı olmaya istekliyseniz ve bunları yapabilecek durumda olduğunuzu da düşünüyorsanız bunu sınıf öğretmenine bildirin. Velilerce sağlanabilen bu tür hizmetler, anne-baba ile öğretmenler arasındaki ilişkilerin iyi yönde gelişmesine ve okullarda güzel bir sosyal ortamın oluşmasına katkıda bulunur.

Anaokulları ve ilköğretim okullarının çoğunda, her sınıftan birer veya ikişer veli temsilcisinin oluşturduğunuz bir **veli konseyi** vardır. Veli temsilcileri, öğretim yılı başında her sınıftaki çocukların velileri tarafından seçilir. Bir sınıfa ait olan veli temsilcileri ve ilgili sınıf öğretmeni daima yakın bir işbirliği içinde çalışırlar. Veli temsilcilerinin ortak görevi, sınıf velileri ile sınıfa bakan öğretmenler arasındaki ilişkileri pekiştirmek ve ister eğitim ve yetiştirme alanında ister okulla ilgili organizasyonel konularda taraflar arasında yapıcı bir fikir alışverişinin yürütülmesini sağlamaktır. Veli temsilcileri ayrıca mevcut sorunların çözümlenmesine de yardımcı olur, okul etkinliklerine ve sınıf projelerine çeşitli katkılarda bulunur ve sınıf velilerini veli konseyi toplantılarında temsil ederek velilerin istek ve şikayetlerini okula sunarlar. Veli konseyi genelde tüm okulu (veya ilköğretim kademesi ile ortaokul kademesi arasından en az birini) ilgilendirecek konular üzerinde çalışır.

Anaokulunda ve ilköğretim okulundaki öğrencilerin velileri tarafından sağlanabilecek katılım ve katkılar hakkında daha fazla bilgi almak için sınıf öğretmenine veya Okul Müdürlüğüne danışınız.

5 İlköğretim okulunda yaşanan ciddi sorunlar

Okul hayatı boyunca çeşit çeşit sorunlarla karşı karşıya kalınabilir. Örneğin, çocuğunuz bulunduğu sınıfta mutsuz olabilir veya not ortalaması herhangi bir sebeple aniden düşebilir. Okulda başka çocuklarla anlaşamıyor veya çocuklar arasında çatışmalar yaşanıyor olabilir. Belki de siz veliler, öğretmenlerden birinin vermiş olduğu bir karara razı olmayabilirsiniz.

Ciddi sorunlarda uygulanacak prosedür

Marche à suivre dans des situations difficiles

Çocuğunuz, öğretmenlerinden biri veya bulunduğu sınıf ile ilgili olarak yaşanan ciddi sorunlarda atılacak adımlar şunlardır:

1. Veliler ve ilgili öğretmen birbirleri ile iletişime geçer, durumu görüşür ve çözüm yolu arayışına girerler. Bu yöntemle çoğu hallerde tatmin edici bir çözüm elde edilebilecektir.
2. Velilerle öğretmen arasında yapılan bu görüşmede olumlu bir sonuç alınamadığında veya taraflardan biri ya da ikisi de Okul Müdürlüğü'nün devreye girmesini gerekli görüyorsa, veliler ve öğretmen bu sefer Okul Müdürlüğü'nün de katılacağı ikinci bir görüşme için bir araya gelirler.
3. Ortaya çıkan soru veya sorunlara tatmin edici bir çözüm bulunamazsa, talep veya şikayetlerinizi Okul Yönetim Komisyonuna sunarsınız.

Veliler ve öğretmenler yukarıdaki prosedüre aynen uymak zorundadırlar. İhtiyaç duyulduğunda görüşmelere bir tercümanın çağırılması mümkündür.

Disiplin ihlallerinde yapılan işlemler

Mesures en cas des problèmes disciplinaires

Çocukların ilköğretim okulunda mutlu olmaları ve derslerini iyi öğrenmeleri için, okul düzenini bozabilecek olayların okul yetkilileri tarafından önlenmesi ve bu konuda meydana gelmiş sorunların en kısa zamanda giderilmesi gerekmektedir. Burada öğrencilere düşen görev, **ortak okul hayatı için geçerli olan okul kurallarına** (yani Okul Yönetmeliğine ve sınıf kurallarına) uymak ve öğretmenlerden, Okul Müdürlüğünden veya okulda çalışan diğer personelden verilen talimatları yerine getirmektir. Bir öğrencinin kuralları defalarca ihlal etmesi veya ağır bir ihlal işlemesi halinde bu durum çocuğun velilerine bildirilerek **ciddi sorunlarda uygulanacak prosedüre** göre hareket edilir.

Yukarıdaki prosedür kapsamında kararlaştırılan tedbirlerin öğrenciyi olumlu yönde etkileyemediği anlaşıldığında, okul yetkilileri tarafından sorunun çözümü için uzmanların görevlendirilmesi mümkündür. Öğrencinin davranışı ile okul düzenini önemli derecede bozuyor olması halinde, Okul

Yönetim Komisyonu çocuğun ailesine yazılı bir ihtar gönderebilir ve ağır hallerde ailesine gönderebileceği başka bir mektupla, **öğrencinin bu davranışı veya kural ihlalini tekrarlaması halinde okuldan uzaklaştırılacağı** ihtarında bulunabilir. Okul düzeninin korunması amacıyla Okul Yönetim Komisyonu ilgili öğrenciyi on iki haftaya kadar olmak üzere derslere katılmaktan men edebilir. Öğrencinin bu şekilde okula gitmekten (tamamen veya kısmen) men edilmesi ile görevlendirilen uzmanlar ise, veliler ve okul yetkilileri ile birlikte öğrencinin bu süre içinde boş gezmemesi için kendisine uygun olan bir meşguliyet alanı bulurlar.

6 Çocuk yetiştirme konusunda yaşanan ciddi sorunlar

Çocuk yetiştirme konusunda da elbette her zaman sınıf öğretmenine danışabilirsiniz. Başka anne-babaların bu husustaki sorunlarla nasıl başa çıktığını öğrenmek için diğer velilerle görüşmeniz de fayda olacaktır.

Uzmanların danışmanlık hizmeti

Conseils prodigués par des spécialistes

Çocuğunuzun öğretmenlerine başvurabileceğiniz gibi tabii ki başka uzmanlara da danışabilirsiniz. Bunun için en iyisi bulunduğunuz bölgeden sorumlu Kanton Eğitim Danışmanlık Bürosundan yardım isteyiniz.

Kanton Eğitim Danışmanlık Bürosunun size yardımcı olabileceği sorunlar şunlardır:

- Çocuğunuzun terbiyesi konusunda yaşadığınız sorunlar aileniz içinde büyük manevi sıkıntılara yol açması ve dolayısıyla çocuğunuzla artık hiç başa çıkamıyor olmanız (örneğin aşırı itaatsizlik ve inatçılık, korkular, saldırganlık, kardeşleri ile geçinememe, yaşlılarıyla anlaşamama, ev ödevleri konusunda meydana gelen aile içi tartışmalar, çocuğunuzda internet düşkünlüğü, alkol ya da uyuşturucu madde tüketiminin söz konusu olması, boş zamanını sorun yaratan aktivitelerle geçirmesi gibi durumlarda veya çocuğunuzun sürekli üzüntülü olduğunu veya yemek yememeye başladığını fark etmeniz).
- Aile hayatınızı temelinden sarsacak bir olayla karşı karşıya kalınması (çocuğun annesi ile babasının ayrılması/boşanması ve buna benzer aile içi problemler).
- Çocuğunuzun okulda sorun yaşıyor olması (öğrenme, başarı gösterme ve davranış konusunda çektiği zorluklar) ve ona yardımcı olunabilmesi için belirli uzmanlar tarafından (velilerin ve okul yetkililerinin müşterek dilekçesi üzerine) muayene ettirilmesinin gerekiyor olması.
- Çocuğun bulunduğu sınıf veya okul içinde bazı başka sorunların yaşanması (şiddet veya ayrımcılık gibi).

Çeşitli dillerde hazırlanmış detaylı bilgiler ve size en yakın Danışmanlık Bürosunun adresi için bkz.: www.erz.be.ch/spe

Kantonumuzun bazı yerel belediyelerinde **okul işlerinden sorumlu bir sosyal çalışmacı** veya bir **okul mediatörü (arabulucu)** bulunmaktadır. Sorun yaşadığınız zaman her zaman yardımını isteyebileceğiniz uzmanlara başvurduğunuzda size yardımcı olmaya çalışılacak,

arzu ettiğiniz takdirde de çözüm yolunda atılacak adımların planlanmasında size destek olunacaktır.

Eğitim Danışmanlık Bürosu ve okul işlerinden sorumlu sosyal çalışmacı ile yapmak istediğiniz görüşmeler için, ihtiyaç duyulhalinde size yardımcı olacak bir **tercümanın** görevlendirilmesi mümkündür.

Tüm uzmanlar meslek icabı sır saklama yükümlülüğüne tabidir.

7 Çocuğunuzun okul başarısına katkıda bulunun

Çocuğunuzun hayatının ilk yıllarındaki deneyimleri, ileride iyi gelişip gelişmeyeceğini belirleyecektir. Çocuk yetiştirme ve eğitim konusunda "Okula hazır" (*Prêt pour l'école*) adlı çok dilli bir broşür hazırladık: www.erz.be.ch/spe

Kaldı ki, veliler olarak siz de aşağıda belirtilen önerilere uyarak çocuğunuzun okul başarısına büyük katkılarda bulunabilirsiniz.

Çocuğunuza ve eğitime ilgi gösterin

- Çocuğunuzun öğretmenleri ile irtibatınızı kesmeyin ve mümkünse çocuğunuzun okulundaki tüm etkinliklere katılın. Bu şekilde, çocuğunuza okulun ne kadar önemli olduğunu göstermiş olursunuz. Veliler olarak öğretmenlerle fikir alışverişi içinde olmanız ve onlarla el ele çalışmanız, çocuğunuzun sahip olduğu yetenlerin mükemmelce teşvik edilmesine yardımcı olacaktır.
- Çocuğunuza okulda bugün neler oldu, neler öğrendiniz gibi sorular sorun ve size anlattıklarını dinleyin.

Çocuğunuzun motive ederek destekleyin

- Çocuğunuzun uykusunu almış ve iyice dinlenmiş bir şekilde ve güzel bir kahvaltı ile güne başlamasını sağlayın ve okul çantasına kuşluk kahvaltısını (znüni) koymayı unutmayın.
- Çocuğunuzun (arabayla) okula bırakmak yerine, okula tek başına (ister yaya olarak ister bisikletle) gidip gelebilinceye kadar onu yavaş yavaş okul yoluna alıştıran.
- Çocuğunuzun ev ödevlerini yapmasına ve okul çantasını ertesi gün için hazırlamasına dikkat edin.
- Çocuğunuzun öğrenme yeteneğini küçümsemeyin. Çocuğunuz ne kadar çok şeyi tek başına deneyip öğrenirse gelişimi için o kadar iyidir.
- Çocuğunuzun öğrenme ve ders çalışma konusunda gösterdiği çabaları ve çok zorlansa dahi işin peşini bırakmadığı için övmeyi ihmal etmeyin.
- Çocuğunuzun yapmış olabileceği hatalardan dolayı eleştirmek yerine, hatasından nasıl ibret alabileceğini anlaması için kendisiyle yaşına uygun bir fikir fırtınası yapın.

Çocuğunuzun dil becerilerini teşvik edin ve daha fazla deneyim kazanmasını sağlayın

- Çocuğunuzla küçük yaştan bol bol konuşun. Şu an ne yapıyor olduğunuzu kendisine anlatın ve bulunduğu çevreyi ve içinde hareket ettiği dünyayı idrak etmesi için kendisine her şeyi açıklayın. Size bir şeyler anlattığı zaman onu sabırla dinleyin ve sorduğu soruları cevaplayın. Kendisine hikayeler anlatın ve kitap okuyun.
- Çocuğunuzla birlikte sık sık dolaşmaya çıkın. Kendisiyle hayvanat bahçesine veya müzelere gidin, birlikte gemi turu yapın, doğaya çıkın. Bu şekilde çocuğunuzun hayatı ve dünyayı tüm duyularıyla algılamaya ve çevresini anlamaya başlayacaktır.
- Çocuğunuzla sıkça kütüphaneye gidin ve bol bol kitap okumaya motive edin.

Çok dilli yetişen çocuklarda:

- Çocuğunuzla sizin en iyi bildiğiniz dilde konuşun. O size Fransızca dilinde cevap verse bile siz onunla kendi anadilinizde konuşmaya devam edin.
- Çocuğunuz küçük yaştan Fransızca öğrenmesine özen gösterin. Siz de bölge dilini öğrenmeye çaba sarf edin. Hiçbir zaman unutmayın ki, çocuğunuz sizi örnek alıyor.
- Çocuğunuzun Anadili ve Vatan Kültürü (LCO) kursuna gönderin. Öğrenmiş olduğu ilk dildeki (anadili / baba dili) becerisini güçlendirmek, çocuğunuzun dil gelişimi için son derece önemlidir.

Çok dilli yetişen çocuklar konusunda daha ayrıntılı bilgiler için bkz.: www.erz.be.ch/lco

Çocuğunuzun yeni medya ortamlarını doğru kullanmaya yönlendirin

İnsanlara çok sayıda imkân sunan yeni medya ortamlarının kullanımı (bilgisayar/internet, cep telefonları ve akıllı telefonlar, internetteki sohbet odaları, internet oyunları, Facebook, Youtube vb.), çocukların ve gençlerin günlük yaşamının vazgeçilmezi haline gelmiştir. Fakat diğer yandan, bu medya hizmetlerinin çocuklar ve gençler tarafından gereğinden çok fazla kullanıldığı ve yaşamlarında ciddi sorunlara yol açabilecek şekillerde tüketiliyor olduğu da bir gerçektir (örneğin internet bağımlılığı, sosyal paylaşım sitelerinde yaşanan psikolojik yıldırma [bezdiri/mobbing] olayları, internette karşımıza çıkabilecek şiddet veya porno görüntüleri vs.). Dolayısıyla, çocukların bu medya ortamlarını sorumluluk bilinciyle kullanan bireyler olarak yetiştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Sizin bu konuda alabileceğiniz tedbirler şunlardır:

- Televizyon ve bilgisayar evinizin çocuk odasında değil tüm ailenin birlikte vakit geçirdiği odada (örn. salonda veya oturma odasında) bulunmalıdır.
- Çocuğunuzun internet kullanımına ilgi gösterin. İnternette hangi oyunları oynadığını ve hangi oyunları bilgisayarına indirip yüklediğini, hangi internet forumlarına katıldığını ve hangi web sitelerini dolaştığını size anlatıp göstermesini isteyin.
- Çocuğunuzun medya tüketim alışkanlıklarının kontrolü için kesin kurallar koyun ve bunlara uymadığında kendisini hangi sonuçların beklediğini söyleyin. Günde/Haftada kaç saat izni olduğunu, hangi televizyon kanallarının, hangi oyun ve web sitelerinin kendisi için uygun olduğunu ve internette nelere dikkat etmesi gerektiğini belirleyin.
- Televizyon kanallarına ve bilgisayar oyunlarına uygulanan yaş sınırını dikkate alın.
- Çocuğunuzun boş zamanını ailesi veya yaşlılarıyla geçirmesini ve sık sık dışarıya çıkıp temiz hava almasını sağlayın.

Çocukların yeni medya ortamlarını doğru kullanmaya yönlendirilmesi konusunda çeşitli dillerde hazırlanmış bilgiler için bkz.:

www.migesplus.ch « *Enfant & santé* »

www.addiction-info.ch « *Lettre aux parents No 8* »

www.cybersmart.ch

8 Sözlükçe

Devamsızlıklar

Absences

Devamsızlıklar, öğrencinin haftalık ders programında yer alan derslerine katılmadığı haller ve sürelerdir.

Meslek Danışmanlık Bürosu

Orientation professionnelle

Meslek Danışmanlık Bürosunda görevli uzmanlar, uygun olan mesleki eğitimi bulma veya mesleki niteliklerini ek eğitimlerle geliştirme alanında gençlere ve yetişkinlere destek verirler. Meslek Danışmanlık Bürosu uzmanlarının ofisi, bölgesel Meslek Bilgi Merkezinin olduğu yerdedir (*centre OP*).

Okuldan izinli olma

Dispenses

Okuldan izinli olma, öğrencinin periyodik veya uzun sürebilecek devamsızlıklar kapsamında okula gönderilmemesi durumudur. Okuldan izinli olma durumlarının önceden planlanması ve Okul Müdürlüğüne verilecek yazılı bir dilekçe ile önceden talep edilmesi zorunludur.

Eğitim Danışmanlık Bürosu

Service psychologique pour enfants et adolescents (SPE)

Eğitim Danışmanlık Bürosu uzmanlarının görevi, ciddi bir sorun yaşamakta olan aileler, çocuklar ve gençlere danışmanlık hizmeti vermek ve bir öğrencide söz konusu olan öğrenme güçlüğü'nün sebeplerini araştırmaktır. Bu uzmanların ofisi, bölgesel Eğitim Danışmanlık Bürosunun bulunduğu yerdedir.

Eğitim Müdürlüğü

Direction de l'instruction publique

Kantonumuzun en yüksek eğitim makamı olan Eğitim Müdürlüğü, kantonun yerel belediyelerine bağlı ilköğretim okulları için geçerli olan çerçeve koşulları belirler ve okullarda uygulanacak olan öğretim programlarını hazırlayıp çıkarır.

Uzman

Spécialiste

Uzmanlar, belirli bir resmî görevde çalışmak üzere spesifik bir eğitim almış olan kişilerdir. Örneğin, öğretmenler eğitim ve öğrenme alanında uzmandır. Bunun ötesinde öğretmenleri destekleyen ve velilere çocuk yetiştirme ve eğitiminde hizmet veren uzmanlar da bulunmaktadır. Uzmanlar örneğin Eğitim Danışmanlık Bürosu ya da Meslek Danışmanlık Bürosunda çalışıyor veya okul işlerinden sorumlu sosyal çalışmacı olarak görev yapıyor olabilir.

Yerel belediye

Commune

Kendi sorumluluk bölgesinde bulunan ilköğretim okullarının organizasyonundan sorumlu olan yerel belediye, okulların gerekli altyapıya ve malzemelere (yani okul binasına, mobilya ve donanımına ve ders materyallerine) sahip olmasını sağlar. Yerel belediyenin web sitesinde ve belediye binasının başvuru resepsiyonunda, bağlı bulunduğunuz belediyenin sorumluluk bölgesinde sunulan hizmet ve programlar hakkında bilgi edinebilirsiniz.

Sınıf öğretmeni/eğitmeni

Maître ou maîtresse de classe

Sınıfının pedagojik ve organizasyonel yönetiminden sorumlu olan sınıf öğretmeni/eğitmeni, çocuğunuzun anaokulu ya da ilköğretim okulundaki eğitimi ile ilgili her türlü soru ve dileklerin ilk aşamada yöneltmesi gerektiği irtibat kişisidir.

Okul Müdürlüğü

Direction d'école

Okulun pedagojik idaresinden ve bir işletme olarak yönetilmesinden sorumlu olan Okul Müdürlüğü, öğrencileri çeşitli sınıflara yerleştirmek ve çocuğun okul öğrenimine ilişkin karar bildirisini hazırlayıp göndermekle yetkili ve görevlidir.

Okul Yönetim Komisyonu

Commission scolaire

Okul Yönetim Komisyonu, çocukların kantonumuzda yürürlükte bulunan yasa ve yönetmeliklere ve bağlı bulunduğunuz yerel belediyede geçerli mevzuata uygun olarak anaokuluna ve okula gitmelerini güvence altına alan makamdır. Bu komisyonun bir diğer görevi, çocuğunuzun bulunduğu ilköğretim okulunun stratejik kararlarını almaktır.

Okul Denetim Görevlisi (Okul Müfettişi)

Inspection scolaire

Okul Denetim Görevlisi (Okul Müfettişi), ilköğretim okullarının kanton düzeyindeki üst denetiminden sorumludur.

Okul işlerinden sorumlu sosyal çalışmacı / Okul mediatörü

Médiation scolaire

Okul işlerinden sorumlu sosyal çalışmacı ve okul mediatörü, sosyal veya kişisel sorunlar yaşayan çocuklara ve gençlere yardımcı olan uzmanlardır. Öğretmenlere/Eğitmenlere ve velilere danışmanlık hizmeti verilmesi de bu uzmanların görev alanına dahildir.

Mentions légales

L'école obligatoire dans le canton de Berne
Informations à l'attention des parents
de la partie francophone du canton (édition 2013)
Langue: turc (DM 752039-v1)

Editeur

Direction de l'instruction publique du canton de Berne
Office de l'enseignement préscolaire et obligatoire,
du conseil et de l'orientation (OEEO)

www.erz.be.ch/ecole-obligatoire, oeco@erz.be.ch

N'existe pas en version imprimée.

Téléchargement : www.erz.be.ch/info-parents

Sources des images :

Les images sont protégées par les droits d'auteur.

Toutes les images sauf celle de la page 1 :

Christoph Heilig | www.foto-heilig.ch

Page 1 : DR